

Friday for Future alla fredagar

Varje fredag kl 12-14 samlas vi för klimatstrejk på Stortorget med Corona-avstånd eller för digital strejk. Från och med fredag den 20 nov och framåt kan vi bara vara åtta personer närvarande.

Fyra notiser om social rättvisa

Den rikaste tiondelen kvinnor lever tio år längre än den fattigaste. *Klass i Sverige.* Arkiv förlag 2021

Europadomstolen: Tiggeriförbud strider mot de mänskliga rättigheterna.

Kommunerna Vellinge, Staffanstorp, Skurup och Örkelljunga har infört tiggeriförbud. De måste snarast ställas till svars för sin omänsklighet. Den överstatliga Europadomstolen fyller en viktig funktion i kampen för mänskliga rättigheter.

”Stram flyktingpolitik”

Shora Esmailian citerar i sin mycket, ja obligatoriskt, läsvärda artikel [Barnen står ensamma ännu](#) (SDS 27/1) ett yttrande av Per Albin Hansson i riksdagen den 22 februari 1939: ”Det är nödvändigt för vårt land att bibehålla en viss restriktivitet i sin utlänningspolitik.”

Då handlade det om judiska flyktingfamiljer som utvisats från Nazityskland.

Nu lägger regeringen fram ett förslag till ny migrationspolitik som migrationsminister Morgan

Johansson karaktäriserar som ”den stramaste flyktingpolitiken på trettio år”.

Han förklarar: ”Sverige ska genom sin lagstiftning inte vara ett slags magnet för asylsökande.” Liberalerna vill strama åt flyktingpolitiken ytterligare.

Det handlar bland annat om 40 000 ensamkommande flyktingbarn som sökt asyl mellan 2015 och 2019. ”Nu som då lämnas de åt sitt öde”, konstaterar Shora Esmailian.

Samtidigt utkämpar Stockholm och Malmö en prestigefylld dragkamp om placeringen av ett förintelsemuseum.

Skogsdunge vid Höje å tillfällig bosättning för romer.

Nu när bosättningen blivit avslöjad (SDS 27/1) planerar polisen att besöka den. Att vara tvungen att sova i tält eller tillfälliga brädsckjul när temperaturen ligger kring 0 och regnblandad snö faller är omänskligt. Socialtjänsten måste finna ett rimligt boende för de hemlösa.

Fritt sök drabbar elevens fria val av Gunnar Stensson

Under flera år har kritiken vuxit mot Fritt Sök-systemet som gör det möjligt för eleverna att söka till samtliga gymnasieskolor i Skåne-regionen. Det har lett till ett anarkistiskt kaos som drabbat elever – och kommuner – i hela Skåne. I Lund och dess grannkommuner Staffanstorp, Lomma och Eslöv har systemet gjort det omöjligt för behöriga elever att komma in på program som de är berättigade till i den närliggande gymnasieskola som de valt.

S och FNL i Lund har nu lagt fram ett förslag att säga upp Fritt Sök Skåne och ersätta det med lokala utbildningsregioner kring de stora gymnasieorterna. På det sättet kan problematiken lösas.

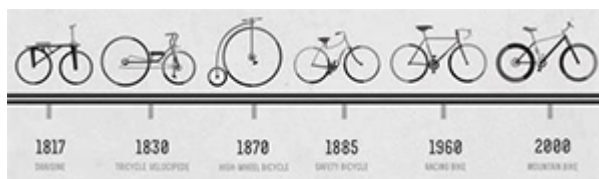
I Lund vet vi att det fungerar. Fram till 2006 hade Lunds utbildningsnämnd och nämnderna i samarbetskommunerna regelbundna möten för att göra en gemensam planering av gymnasieutbildningen som gynnade elever från samtliga kommuner. Det fungerade väl och gav god översikt över utbildningssituationen i samarbetsområdet.

Det förslag som S och FNL i Lund nu lägger fram kan om det förverkligas förbättra gymnasieutbildningen i hela Skåne.

Rapport från riksdagen: Enklare bygga cykelvägar utanför städerna! av Hanna Gunnarsson

Veckans rapport från riksdagen blir lite kortare, det har inte varit en så händelserik vecka.

Men i veckan fattade riksdagen ett viktigt beslut om att göra det lättare att bygga cykelvägar. Nuvarande lagstiftning säger att cykelvägar måste byggas i anslutning till bilvägar, men detta kommer nu förändras! Det betyder att cykelvägar utanför städerna kan byggas mer fritt och därmed helt enkelt bli bättre. Riksdagsbeslutet innebär att regeringen uppmanas återkomma med

ett förslag på lagändring, så det är svårt att veta nu när detta kommer bli möjligt. Läs mer om cykelfrågor på (v)-riksdagsledamot [Jens Holms blogg](#).

Hanna Gunnarsson (v) , Riksdagsledamot, Lund

Fyrspåren, Klostergårdsstationen och hissen av Gunnar Stensson

För oss som bor i Klostergården har bygget av fyrspåren och den nya järnvägsbron över Höje å blivit en ogenomtränglig barriär som skiljer oss från dammarna och ån väster om järnvägen. Det händer förstås att vi besöker området ändå, men för att komma dit måste vi gå omvägen runt Södra vägen. På samma sätt har de som bor på Väster och i Värpinge blivit avskurna från Hästhagen och Sankt Larsparken. Så har det varit i fem månader nu. Nya rörelsemönster har uppstått men ännu ingen osämja.

Foto: Gunge

Dagligen går jag längs barriären och lyssnar till grävskopor, kranar och lastbilar bortom den tunna avlövadade trädraden. Vid bron är verksamheten intensiv och har så varit ända sedan augusti då den sista stigen västerut söder om ån stängdes av.

Nu är de flesta av de grå betongpelare som utgör själva brofundamentet färdiga och de väldiga schaktmassorna på plats. Snart har arbetet kanske kommit så långt att passagerna under bron kan öppnas igen. Det kommer att kännas som en befrielse.

Jag har välkomnat järnvägssatsningen och hoppas framför allt att den kommer att effektivisera kollektivtrafiken och minska bilismen som ett led i försöken att uppnå Parisavtalets mål. Men jag hade inte förstått vilket väldigt ingrepp i naturen även en så enkel åtgärd som att dra två nya parallella spår mellan Malmö och Lund innebar.

Plötsligt har Socialdemokraternas nya förslag om en hiss för rörelsehindrade på Klostergårdsstationen väckt debatt. Jag som under flera år promenerat med en rullstolsburen medmänniska brydde mig först inte. För oss var en sluttande ramp upp till perrongerna inte bara tillräcklig utan klart bättre än en hiss. Vi har varit tvungna att använda hissarna i centralstationens undergång ett par gånger och tyckt att det var ganska besvärligt.

Men sedan dess har jag träffat flera rörelsehindrade klostergårdsbor som har framhållit hur nödvändig en hiss är för dem och påpekat att det inte är alla som har tillgång till en kamrat som kör dem i rullstol.

De säger att jag själv kan hamna i samma sits när som helst och att stationen för resten ska fungera i hundratals år. Och det stämmer ju. Framför allt är det viktigt att rörelsehindrade och

gamla personer inte diskrimineras. Vi får se hur beslutet i fullmäktige blir. Argumenten mot en hiss är ju framför allt fördyring och försening.

PS Nästa vecka återkommer vi med synpunkter på Källby reningsverk och det framtida Sjölundaverket.

Kommunens nya parkeringsstrategi av Steingrímur Jónsson

När mänskligheten idag står inför det största klimathotet någonsin med global uppvärmning så presenterar Lunds kommun en parkeringsstrategi som är kraftigt förlegad och har passerat sitt bäst-före datum för många år sedan.

Att exempelvis uttala sig om ”Det gröna Lund” som ”ska vara en föregångare och förebild inom hållbar stadsutveckling och arbeta aktivt för en hushållning av jordens resurser genom mer effektivt nyttjande och minskade utsläpp av växthusgaser” samtidigt som oförändrad bilism utgör kärnan i strategin är en förolämpning mot alla de tusentals unga och äldre som kräver omedelbar omställning av dagens ohållbara livsstil.

Hur tänker de som föreslår ett oförändrat antal parkeringsplatser på markplan i Lunds centrum och tillika en ökning av parkeringsplatser i parkeringshus max 10 minuter promenad från centrum? Var har de varit de senaste åren? Har de gått miste om det klimatnödläge som råder? Har de aldrig hört Greta Thunberg? Eller styrs Lunds kommun av klimatförnekare?

Visst ska vi ha bilar i framtiden. Så klart. Men de ska inte användas i onödan. Och de ska framför allt finnas till för de som verkligen behöver bilar. Så kanske vi behöver bara en av tio bilar som finns i dag? Kanske bara en av femtio? Vi som kan gå ska gå. Vi som kan cykla ska cykla. Åka kollektivt, etcetera. Endast köra bil om inga andra alternativ finns.

Bilismen måste minska. Och eldrivna bilar är ingen lösning på problemen. Visserligen släpper elbilar inte ut växthusgaser, men batterier, tillverkning, bruk och sedan eventuell återvinning medför stora påfrestningar på miljön. Dessutom har elbilar däck som slits och förorenar, bromsbelägg som slits och förorenar. Och olja och övriga smörjmedel som hamnar i naturen. Eller varifrån kommer de miljöfarliga tungmetallerna och gifterna som kadmium, bly, nickel, krom och zink som finns i smutsvattnet när man fultvättar bilen? Det kan inte VA-SYD svara på, bara konstatera att dessa kemikalier finns i smutsvattnet.

En modern [parkeringsstrategi](#) efterlyses. Den som Lunds kommun har presenterat är inte det. Den kan vi slänga direkt i papperskorgen.

Hothouse Earth eller global demokrati? av Gunnar Stensson

Det är bara hundra år sedan Sverige blev en demokrati där folket genom valda ombud i riksdagen styr landet. Flerpartisystemet innebär att också minoriteters intressen tillgodoses.

Men ekonomins globalisering de tre senaste decennierna har lett till att riksdagen förlorat makten över den ekonomiska politiken. Nationalstaterna tvingas in i ett *race to the bottom* om vilket land som har lägsta skatter. Mer eller mindre kriminella skatteparadis har skapats. Finanskapitalet kräver att omfördelade skatter avskaffas.

I Sverige tvingades även Vänsterpartiet medverka. En kväll 2004 ringde Göran Persson till Lars Ohly och frågade: Vilken skatt ska vi avskaffa, förmögenhetsskatten eller arvsskatten? Arvsskatten, svarade Ohly.

Senare avskaffade en borgerlig regering också förmögenhetsskatten. Och fastighetsskatten. Ojämligheten växte i alla länder, och snabbast i Sverige.

Många tappade intresset för politik. Varför engagera sig när den verkliga makten ligger någon annanstans? Varför rösta på V när partiet inte kan föra omfördelade politik?

Andra valde att rösta på SD som lovade en återgång till det gamla välfärdssamhället genom en nationalistisk, främlingsfientlig politik av Trump-typ.

Utvecklingen analyseras i en nyutkommen bok av Folke Tersman & Torbjörn Tännsjö, *Folk&vilja. Ett försvar för demokratin i vår tid*. De konstaterar att när kapitalet blivit globalt måste också demokratin bli global. Det krävs en överordnad global demokratisk instans för att kontrollera finanskapitalet. Thomas Piketty har dragit samma slutsats.

En global demokratisk instans är nödvändig inte bara för att ta tillbaka makten från de globala ekonomiska aktörerna utan också för att rädda jorden från kärnvapenkrig och från en klimatkatastrof.

De närmaste tio åren måste utsläppen halveras. De närmaste 30 åren måste de upphöra. Annars knuffas vi över tröskel. Då ökar temperaturen kontinuerligt tills ett outhärdligt "hothouse earth" uppstår, enligt forskare som Johan Rockström. Författarna är övertygade om att vetenskapen och Greta har rätt.

Det är en ohyggligt svår, oändligt komplicerad insikt att ta in. Jorden är spröd. Vi måste handla. Det är bråttom. Situationen är svår att skriva om, konstaterar författarna. Den är svår att läsa om.

Nationalstaterna tävlar i en sorts global anarki. Var och en kan fortsätta sina utsläpp i förvisning om att de totalt sett är obetydliga. Tillsammans leder de till katastrof. Det är denna logik som brukar kallas allmänningens tragedi. Tvingande global lagstiftning är nödvändig.

Författarna skriver: "Vi tänker oss ett politiskt system likt det svenska men uppskalat till global nivå. Världens folk utser i allmänna val ett världsparlament genom vilket samma folk kan stifta lagar. Globala partier konkurrerar om väljarnas gunst med olika förslag till lösningar på de globala problemen. Detta parlament utser världsregeringen."

Demokratiska nationalstater och regioner (som EU) skulle fungera ungefär som kommuner och landsting. Praktiskt gäller det att få till stånd en parlamentarisk församling inom FN:s ram.

"Kollektivt formar vi i demokratisk ordning och genom existerande politiska institutioner vårt gemensamma globala öde."

Utopiskt?

Mänskligheten har aldrig befunnit oss i en sådan situation som nu.

Det ska också sägas att boken är full av resonemang om helt vanliga demokratiska problem. Skärpta resonemang. Mycket att tänka på. Varför inte starta en studiecirkel? Eller flera?

Blockaden utarmar Gaza av Gunnar Olofsson

Den israeliska blockaden av Gaza, understödd av Egypten, har varit förödande för befolkningen i området. Det konstaterar FN:s Konferens om Handel och Utveckling (UNCTAD) i en rapport till FN:s Generalförsamling - "[Economic costs of the Israeli occupation for the Palestinian people: the Gaza Strip under closure and restrictions](#)".

Totalt beräknas ockupationen och avspärningen ha kostat palestinierna runt 16,7 miljarder dollar - motsvarande 139 miljarder svenska kronor. Beloppet är sex gånger så högt som Gazas Bruttonationalprodukt (GNP) - summan av varor och tjänster - under 2018, eller motsvarande 107 % av Palestinas totala GNP för 2018. Utan 13 år av avspärning, och tre stora israeliska militäröffensiver, skulle andelen fattiga i Gaza ha varit 15% mot dagens 56%, och "poverty gap", alltså återstående inkomst för att hålla människor över fattighedsgränsen, 4,2% i stället för 20%.

Fram till 2007 hade Gaza fem öppna gränsövergångar till Israel, mot idag endast två - Kerem Shalom för gods och Erez för fotgängare. Ibland stängs övergångarna helt, och över två miljoner människor är då instängda på en yta av 365 kvadratkilometer (en fjärdedel av Öland). Utmed gränsen har israelerna deklarerat mellan 100 och 500 meter av Gaza som "riskzon", dit jordbrukare endast kan ta sig till fots och riskerar att bli beskjutna. Den i Oslo-avtalet överenskomna fiskegränsen på 20 sjömil har oftast begränsats till 3-6 sjömil - fiskebåtar beskjuts regelbundet, besättningar arresteras och båtar och fiskeredskap beslagtogs.

Enligt den israeliska människorättsorganisationen Gisha har Israels försvarsministerium räknat på hur mycket varor som måste tillåtas föras in i Gaza för att hålla befolkningen vid liv. Alltså hur långt man kan gå utan att få problem med den internationella opinionen. Många varor tillåts inte alls. 56 varor klassades som "dual use" - alltså möjliga att använda såväl civilt som militärt - kräver särskilt tillstånd i hela Palestina. Här innefattas saker som civila maskiner, vissa reservdelar, medicinsk utrustning, gödningsämnen, teleutrustning, vissa metaller och kemikalier, stålrör, optiska instrument och utrustning för navigation. För Gaza tillkommer ytterligare 61 varor - inklusive konstruktionsmaterial som betong, råvaror som trä, insektsmedel, vattenpumpar

och mycket annat.

Under åren 1994 till 2018 ökade befolkningen i Gaza med 137%, samtidigt som inkomsten per capita (GDP) sjönk med 37%. Arbetslösheten har ökat från 22% till dagens 52% - en av de högsta i världen. Gazas andel av den palestinska ekonomin har sjunkit från 37% till 18% och investeringarna har nästan upphört. Förstörelsen av infrastruktur under tre krig har resulterat i att området saknar elektricitet 18 timmar om dygnet, och nästan allt vatten är otjänligt att dricka. Under militäroffensiverna 2008, 2012 och 2014 förstördes värden för över 5 miljarder dollar, mer än 170.000 byggnader och 1.000 industrier raserades helt eller delvis och över 100.000 människor förlorade sina hem. Mycket har fortfarande, till följd av blockaden, inte kunnat återuppbyggas.

Baserat på tidigare statistik beräknar UNCTAD att utvecklingen i Gaza - utan avspärningar och krig - kunde ha varit mycket gynnsam: en tillväxt på minst 3,7%, upp till 6,6%, årligen, en per capita-inkomst på 2.997 dollar eller 105,5% högre än dagens och en kraftig minskning av fattigdomen genom en så kallad "pro poor-politik" - som framför allt gynnar de fattigaste i samhället. Den årliga kostnaden för att eliminera fattigdomen i Gaza kunde ha varit 209 miljoner dollar istället för som nu runt 838 miljoner dollar.

Kraven från UNCTAD är tydliga och självklara

- Ett omedelbart avbrytande av blockaden enligt FN:s Säkerhetsråds resolution 1860 (2009), innefattande fri handel mellan Gaza och övriga palestinska områden, grannländer och globalt, fri rörlighet och stopp för raketattacker och annat våld över gränserna
- Prioriterat återställande av förstörd infrastruktur och etablerande av fungerande flygplats och hamnar
- Åtgärdande av elektricitetskrisen genom uppgradering av Gazas kraftverk till full kapacitet, säkerställande av bränsle till kraftverket och konstruktion av en avsaltningsanläggning för att garantera tillgång till rent vatten
- Möjlighet för staten Palestina att exploatera tillgångarna av olja och naturgas utanför Gazas kust, vilket skulle säkra en grund för stark ekonomisk utveckling

När får vi se en svensk regering ställa sig bakom dessa krav och på allvar göra något för att bryta ockupationen och blockaden av Gaza? Eller hur länge har man tänkt att den nuvarande situationen skall bestå?